

PŘEHLED VOJENSKÝCH OPERACÍ V KOREJI

(3. pokračování. Viz mapu Koreje přiloženou k 1. číslu Vojenské mysli 1951 a průsvitku přiloženou k 1. číslu Vojenské mysli 1952)

Třetí období operací od 26. 10. 1950 do 9. 7. 1951

Soustavné letecké porušování čínsko-korejských hranic, bombardování čínského území a pronikání intervenčních vojsk až přímo k čínsko-korejským hranicím ohrožovalo výsostné území Čínské lidové republiky. Tehdejší vrchní velitel intervenčních vojsk dával nepokrytě najevo své úmysly nezastavit se na korejských hranicích. Lidově demokratická čínská republika nemohla se na toto nebezpečí nečinně dívat a dala proto jednotkám čínských dobrovolníků rozkaz vyrazit na pomoc lidové korejské armádě.

Od 26. října 1950 proudily z prostoru čínského města Šan-Jang (Mukden) po dvou hlavních silnicích, vedoucích ke korejským pohraničním městům Šinúdžu a Šakču početné oddíly čínských dobrovolníků, aby spolu s ustoupivšími jednotkami lidové korejské armády zahaly interventy.

Zásah svěřích, dobře vyzbrojených a dobře vycvičených sil se projevil hlavně na směrech Šinúdžu, Čengdžu a Šakču, Unsan. V tomto prostoru se pokoušely části 24. americké pěší divise a 27. britské brigády proniknout až ke korejsko-čínským hranicím. Intervenční velitelé byli přesvědčeni, že už jim nemůže nic zabránit v obsazení zbytku severokorejského území. Tu však přišlo 31. 10. 1950 překvapení. Jednotky lidové armády a čínských dobrovolníků za silné podpory letadel a tanků vyrazily k protiúderu ve směru Čengdžu, Pakččen. Tímto zásahem bylo nejen rázem zastaveno pronikání interventů na sever, ale jejich jednotky byly sraženy zpět na jižní břeh řeky Wollingang.

Abyste zabránili dalšímu postupu jednotek lidové armády a čínských dobrovolníků na jih, zasadili Američané na východ od 24. americké pěší divise ve spěchu přisunutou 1. americkou mechanisovanou divisi drženou dosud v záloze v prostoru Phjeng-ang. Podle amerických zpráv se tato divise už připravovala k odjezdu na slavnostní vojenskou přehlídku v Tokiu dne 11. 11. 1950.

Vpravo od amerických vojsk byly v prostoru Unsan-Ondženg 1. a 6. divise Jihokorejců.

Cílem operací jednotek lidové armády v tomto prostoru bylo odříznout britské a americké jednotky od jednotek Jihokorejců. Jednotky lidové armády provedly k tomu účelu obchvatný manévř, při němž byl jeden pluk 6. divise Jihokorejců obklíčen a úplně zničen. Téměř polovina příslušníků této divise byla úplně potřena.

Také větší části 1. divise Jihokorejců byly obklíčeny a jeden její pluk byl v prostoru Unsan úplně zničen. 1. americká mechanisovaná divise, jejíž pravé křídlo bylo odkryto a obklíčeno, byla donucena ustoupit na řeku Wollingang v prostoru na sz. od Keččen. Protože za této situace hrozilo Američanům úplné zhroucení fronty, přisunuli narychlo z prostoru Seul svou 2. pěší divisi a zasadili ji do prostoru Andžu s úkolem zaujmout v tomto prostoru obranu na řece Wollingang. Za tuto řeku se stáhly i ostatní jednotky, které dosud bojovaly na sever od ní.

Američané omlouvali tento neúspěch tím, že se jednotkám lidové armády a čínských dobrovolníků v síle asi 8000 mužů podařilo prosáknout do obranných postavení jihokorejských vojsk v hornatém terénu na východ od Pakččen. Tím prý byla 27. britská brigáda donucena k ústupu, protože jí hrozilo odříznutí od ostatních jednotek. Na středním úseku fronty v prostoru Čangdžin vedly jednotky lidové armády a čínských dobrovolníků v téže době pomocný úder všeobecně ve směru na Hamhung k pobřeží s pravděpodobným záměrem odříznout jednotky 1. armádního sboru Jihokorejců, které pronikaly do severovýchodního cípu Koreje. Lidová armáda a čínští dobrovolníci tam dosahovali úspěchů

prosakováním většími skupinami obranou interventů. Tak na př. již na počátku úderu proniklo asi 1500 mužů lidové armády frontou do týlu Jihokorejců a provedlo tam účinné akce. Do konce října pronikly jednotky lidové armády a čínských dobrovolníků k městu Hamhung na vzdálenost 18 km.

Na východním úseku fronty se koncem října vylodily části 7. pěší divise Američanů v prostoru u Riwon (100 km na severovýchod od Hamhung). 17. pluk této divise byl ihned po vylodění ve spěchu zasazen na frontu směrem na Phungsan (70 km na sz. od Riwon), aniž velení čekalo na vylodění ostatních jednotek divise.

Jednotky 1. divise námořní pěchoty, vyloděné západněji byly na postupu v prostoru na sever od Hamhung zastaveny a obklíčeny. Podle amerických zpráv se jim podařilo za silné podpory letectva uniknout z obklíčení.

Na východním pobřeží v prostoru města Kidžu, kde tlak jednotek lidové armády byl z celé korejské fronty nejslabší, byla v obraně „seulská“ divise Jihokorejců. 3. americká pěší divise, která začátkem října vyplula z USA, byla soustředěna v Japonsku a od 8. 11. byla vylodována v přístavu Wonsan, aby posílila obranu 10. amerického armádního sboru.

V prostoru na jih a na západ od Wonsan prováděly partyzánské oddíly rozsáhlé akce. Přepadávaly dopravní kolony a zásobovací střediska 10. armádního sboru, operujícího ve východním úseku fronty.

Fronta ožívala i v zápolí a generál MacArthur byl nucen připravovat vojáky na válku v zimě. V některých vojenských kruzích mu bylo vytýkáno, že podečenoval protivníka.

Na všech úsecích fronty prováděli partyzáni v týlu jednotek Američanů a Jihokorejců útoky na velitelská stanoviště, štáby a zásobovací střediska. Na př. v Phjeng-jang, kde měli příslušníci 187. výsadkového pluku stálou pohotovost, demolovali partyzáni bloky ulic a přepadli dvě radarové stanice. V prostoru Jangdék byl zasazen proti partyzánům celý 65. pěší pluk Američanů.

Interventi byli nuceni svá vojska doplňovat. Do Pusanu a Singapurů přibýly začátkem listopadu první jednotky 29. britské brigády a 1200 vojáků ze Siamu.

29. britská brigáda vyzbrojená novými tanky typu Centurion byla po vylodění přesunuta do prostoru Keseng, aby vystřídala 27. britskou brigádu. Pro svízelnou situaci na frontě bylo však od vystřídání upuštěno. Velení nad všemi britskými, novozélandskými, jihoafrickými a kanadskými jednotkami v Japonsku a Koreji převzal generál Robertson, vrchní velitel britských vojsk v Japonsku. Jednotky americké námořní flotily letadlových lodí, které byly začátkem listopadu na cestě do USA, vrátily se znovu do korejských vod.

Americké letectvo provádělo silné útoky na komunikační objekty na řece Amnokkang (Jalu) na mandžusko-korejských hranicích. Američané sami přiznali, že do 11. listopadu zničili na této řece 6 hlavních mostů. MacArthur vyhrožoval Čínské lidové republice zničením elektráren na řece Amnokkang, jestliže nebudou stažena vojska lidové armády.

U ústí řeky Wollingang ustal tlak jednotek lidové armády a čínských dobrovolníků. Americké 24. pěší divisi a 27. britské brigádě se podařilo získat menší předmostí na pravém břehu této řeky. Cílem interventů v těchto bojích bylo znovudobytí města Pakččen a tím zajištění důležitých přechodů přes řeku Wollingang u Andžu a Sinandžu. Jednotky lidové armády se v tomto nejzápadnějším úseku fronty postupně odpoutávaly. Američané si to vysvětlovali tak, že valná část jednotek bude přesunuta do vnitrozemí, aby v horském terénu ve východní části fronty mohla proniknout do týlu s menšími ztrátami než při přímém útoku přes řeku Wollingang. O postavení jednotek lidové armády neměli Američané dlouho žádných zpráv, a proto 24. pěší divise Američanů i 27. britská brigáda prováděly intenzivní průzkum.

Dne 15. 11. vnikla 27. britská brigáda do města Pakččen, když lidová armáda toto město již dva dny předtím vyklidila. Americké a britské jednotky postoupily pak ještě asi 10 km na sever.

Dále na východ v prostoru na sever od Keččen se pokusila 2. pěší divise Američanů s nově zasazenou 1. motomechanizovanou divisí zastavit útok vedený jednotkami lidové armády na levém břehu řeky Wollingang, proti 8. divisi Jihokorejců.

Naproti tomu v prostoru na západ od Jěng-won zesilovaly útočné akce Severokorejců, střídající se s protiútoky jednotek 8. divise Jihokorejců.

Ve východním úseku fronty pronikaly jednotky 1. divise námořní pěchoty údolím Sengčen-gang směrem na Pemuri a dosáhly přehrady u města Čangdžin a obsadily hydroelektrárnu. Jejich pronikání po obou stranách přehrady bylo zastaveno pro silnou činnost partyzánských skupin.

Dále na východ pronikly jednotky 7. pěší divise Američanů přes Phungsan a Kapsan až k pohraničním městům Samsu a Hesandžin, která obsadily. Město Hesandžin bylo již předtím zničeno dvěma silnými leteckými nálety. Podle zpráv Američanů zůstaly v tomto městě jen hlídky a hlavní síly 7. pěší divise zaujaly obranné postavení podél hraniční řeky Amnokkang (Jalu), aby zabránily pronikání čínských partyzánských skupin na území Koreje.

Na pravém křídle 7. pěší divise Američanů pronikla 3. divise Jihokorejců do prostoru Čandesan, Segesu.

Na východním pobřeží se setkával postup „seulské“ divise Jihokorejců podél pobřeží dále na sever se silným odporem jednotek lidové armády.

Teprve po poskytnutí silné dělostřelecké podpory z amerických křižníků a letecké podpory z amerických mateřských letadlových lodí se této divisi podařilo dne 24. 11. přiblížit až k přístavnímu městu Čengdžinbu.

V přístavu Wonsan byla vyloďena 3. pěší divise Američanů a bylo jí použito ke spojení západní a východní části fronty.

Činnost partyzánských oddílů

V týlu fronty interventů zesilovala partyzánská činnost. Na severozápad od přístavu Wonsan rozprášily partyzánské jednotky lidové armády 96. dělostřelecký oddíl a 65. portorický pluk, přidělený 3. pěší divisi Američanů. Vyhodily do vzduchu muniční vlak a rozbily americkou dopravní kolonu. V prostoru mezi městy Wonsan a Majon-hi rozprášily partyzáni části 1. pluku námořní pěchoty.

Rozsáhlé akce partyzánských jednotek byly prováděny v prostoru měst Těgu a Tedžěn, ležících na hlavní spojovací tepně Pusan—Seul, jakož i v prostoru města Namwon v jihozápadní části Koreje. V prostoru podél komunikací Phjěng-jang, Seul musely americké jednotky a části 29. britské brigády spolu s tureckými a filipinskými jednotkami provádět rozsáhlé akce proti partyzánským oddílům. Při tom bylo proti civilnímu obyvatelstvu postupováno s bezohlednou krutostí. Velitel filipinského praporu použitého k trestní akci proti civilnímu obyvatelstvu musel být vyměněn, protože odepřel plnit takové úkoly a žádal aby byla jeho jednotka z Koreje odvolána.

V prostoru na sever od 38. rovnoběžky dosáhla partyzánská činnost takových rozměrů, že Američané projevovali obavy, že tyto akce vážně ohrozí situaci na frontě. Americké jednotky, které se přesunovaly do prostoru Ichon (110 km jv. od Phjěng-jang), střetly se v těžkých bojích se silnými partyzánskými oddíly. Rovněž město Kapyong (asi 60 km sv. od Seulu) bylo vystaveno prudkým útokům partyzánů a bylo jimi osvobozeno.

V prostoru Čerwon bojovaly jednotky Jihokorejců proti celé divisi partyzánů lidové armády. V prostoru města Singye (asi 90 km jv. od Phjěng-jang) musel být zasazen proti partyzánským oddílům 187. výsadkový pluk. V prostoru Chóksöng (50 km na sever od Phjěng-jang) bojovalo asi 1500 partyzánů.

Podle amerických zpráv byly partyzánské jednotky podřízeny centrálnímu vedení, v jeho čele prý byl generál Kim-Chaik, bývalý velitel města Seulu. Jihokorejské ministerstvo vnitra ohlásilo, že v prostoru jv. od Seulu operují partyzánské oddíly v síle asi 10 000 mužů.

V souvislosti se zprávami o partyzánské činnosti uvádějí Američané, že se jejich ztráty značně zvýšily. Oficiální zprávy udávaly, že ztráty k 3. 11. 1950 činily celkem 28 235 osob.

V době od 25. 10. do 24. 11. 1950 vedly jednotky lidové armády spolu s jednotkami

čínských dobrovolníků rozhořčené obranné boje na celé frontě a zdržovaly postup nepřitele. Mezitím podle amerických zpráv přesídlila vláda Korejské lidové demokratické republiky ze Sinüdzu do Sakču (asi 65 km na severovýchod od ústí řeky Amnokkang).

Rozhodující ofensiva

Po nezdařeném pokusu proniknout na celé frontě k čínským hranicím, rozhodl se MacArthur provést t. zv. „rozhodující ofensivu“, jejímž cílem bylo obsazení celé Severní Koreje. Ujistoval optimisticky, že jde o poslední operaci, kterou válka rychle skončí, aby se američtí vojáci mohli vrátit domů ještě do vánoc. Ve svém rozkaze se vyjádřil, že „zásahem letectva je další přísun posíl jednotkám lidové armády ze severu podvázán“.

Tato — již čtvrtá — ofensiva, kterou podnikla 8. armáda s celkovým počtem asi 100 000 mužů intervenčních vojsk i Jihokorejců, byla zahájena 24. listopadu 1950. Je pozoruhodné, že byla zahájena právě v době, kdy se delegace Čínské lidové republiky zúčastnila jednání v OSN o otázce Taiwanu.

Hlavní úder 8. armády byl veden v západním úseku fronty dvěma obchvatnými směry:

- z levého křídla z prostoru na západ od Pakččen směrem severozápadním a
- z prostoru na jih od Hiččen, všeobecně směrem severním. Podle amerických zpráv byly v tomto pásmu zasazeny jednotky (od západu k východu):
1. divise Jihokorejců, 27. britská brigáda, 24. pěší, 1. motomechanisovaná, 2. pěší a 25. pěší divise Američanů.

Na pravém křídle byl nasazen 2. armádní sbor Jihokorejců (složený z 6., 7. a 8. divise). Zálohu tvořila 29. britská brigáda a 3. armádní sbor Jihokorejců.

Protiofensiva jednotek lidové armády a čínských dobrovolníků

Přes technickou a početní převahu interventů byla jejich „rozhodující ofensiva“ hned na počátku odražena a jednotky lidové armády přecházely do protiúderů, které se postupně rozšiřovaly v protiofensivu na celé frontě s hlavním úderem ve středním úseku fronty na styku mezi americkými a jihokorejskými jednotkami. V prostoru na sv. od Kěččen prolomily jednotky lidové armády frontu v šířce 40 km, obklíčily a téměř úplně zničily 7. a 8. divisi Jihokorejců a vrhly zpět některé jednotky Američanů. Lidová armáda obsadila Tokččen (20 km na jz. od Jêng-won) a ohrozila tím 2. a 25. pěší divisi Američanů.

Již třetího dne protiofensivy lidové armády a čínských dobrovolníků byl vytvořen ve středním úseku fronty na směru Jêng-won, Měngsan průlom v šířce 35 km, kterým pronikaly silné jednotky lidové armády směrem na jihozápad. Podle amerických zpráv snažila se lidová armáda spojit s velkou partyzánskou skupinou, operující v prostoru Sêngččen. Velitel 8. armády byl nucen zasadit do tohoto prostoru 27. britskou brigádu, 1. motomechanisovanou divisi a část 1. divise námořní pěchoty. Současně v týlu pokračoval a zesiloval partyzánský boj, měnící se v partyzánskou válku. V prostoru Čérwon (80 km na sever od Seulu) obklíčily partyzánské oddíly prapor Američanů. Musela být nasazena celá divise Jihokorejců, aby byl tento prapor uvolněn z obklíčení.

Jednotky lidové armády a čínských dobrovolníků rozvíjely své počáteční úspěchy na celém západním úseku fronty, přestože měly jen malou leteckou podporu.

Jednotkám 24. a 25. americké divise bránícím se dosud v prostoru Pakččen hrozilo obklíčení. Aby se mu vyhnuly, daly se na ústup k dolnímu toku řeky Wollingang, jsouce vystaveny zesilujícímu tlaku jednotek lidové armády. Jejich ústup kryla 1. divise Jihokorejců a 27. britská brigáda, která sváděla tuhé boje s partyzánskými jednotkami. 29. britská brigáda byla narychlo nasazena na sever od Phjêng-jang, aby zabránila obklíčení ustupujících divisi mezi řekou Wollingang a městem Phjêng-jang.

Američané přiznali, že jejich ztráty, jakož i ztráty Jihokorejců byly velké a to jak na lidech, tak i na materiálu. Zhroucení této t. zv. rozhodující ofensivy omlouvali tím, že jed-

notky 2. sboru Jihokorejců nebyly s to udržet frontu. MacArthur vydal v té době komuniké, v němž přiznal, že zásah jednotek čínských dobrovolníků, jejichž sílu odhadoval na 200 000 mužů, znamená pro Američany, že „stojí před úplně novou válkou“. V té souvislosti se ozývaly v amerických kruzích hlasy, aby bylo povoleno použít proti Čínské lidové republice atomové pumy.

Kritický vývoj situace intervenčních vojsk byl projednáván na schůzce gen. Mac Arthura s velitelem 8. armády gen. Walkerem a velitelem 10. armádního sboru gen. Almondem. Velitel 8. armády prohlásil, že proti jednotkám 8. armády stojí 14 divisí a proti 10. armádnímu sboru 7 divisí lidové armády.

Podle amerických zpráv bylo v prostoru mezi frontou a čínskou hranicí identifikováno 21 divisí lidové armády o početních stavech po 8 až 10 000 mužích. Z toho počtu bylo prý 14 divisí čínských.

Protože jednotkám 1. a 9. armádního sboru, operujícím v západním úseku fronty, hrozilo obklíčení, zaujaly tyto jednotky koncem měsíce listopadu nová obranná postavení na jih od řeky Wollingang všeobecně na čáře Sukčen (asi 50 km na sever od Phjêng-jang), Měngsan. Nejvíce byla ohrožena 27. britská brigáda, 25. americká pěší divise a turecká brigáda kryjící ústup 2. pěší divise Američanů.

Dne 1. 12. 1950 překročily jednotky lidové armády řeku Wollingang a postupovaly na jih s hlavním úderem ve směru na hlavní město Severokorejců Phjêng-jang. Vytvořeným průlomem byla vojska intervenťů rozdělena na dvě části:

1. a 9. armádní sbor, který se bránil na západě, a

10. armádní sbor na východě.

Aby unikli obklíčení, rozhodli se Američané pod silným tlakem jednotek lidové armády stáhnout své jednotky na jih. Za nejvýhodnější obrannou čáru pokládali všeobecně čáru Phjêng-jang, Wonsan.

Ve středním a východním úseku fronty rozvinuly jednotky lidové armády a čínských dobrovolníků několik obchvatných operací. V úseku u čangdžinské přehrady obsadily hlavní silnici vedoucí na Hamhung, při čemž obklíčily dva pluky 1. divise námořní pěchoty a jižně od této přehrady obklíčily části 7. a 3. pěší divise Američanů.

Obklíčené jednotky se pokoušely probít z obklíčení. Musely být zásobovány leteckou cestou a některé jejich části byly evakuovány vrtulníky na válečné lodě, které manévrovaly podél východního pobřeží.

Částí 7. pěší divise Američanů, které se bránily v blízkosti hranic v prostoru Hesandžin a kterým hrozilo odříznutí, bylo nařízeno stáhnout se k východnímu pobřeží.

Na východním pobřeží „seulská“ divise Jihokorejců, která nenarazila na silnější odpor, postoupila jen nepatrně dále na sever.

Začátkem prosince 1950 obnovily jednotky lidové armády útok na směru Sěngčen, Phjêng-jang s cílem dobýt Phjêng-jang. Útok byl koordinován s rozsáhlými akcemi partyzánských jednotek, které již bojovaly ve vnějších částech tohoto města a podél hlavní spojovací tepny Phjêng-jang, Seul. Současně byly zahájeny operace lidové armády ve východním úseku fronty směrem k přístavu Wonsan.

Jednotky lidové armády donutily tím Američany k rychlému ústupu z obranných postavení mezi dolním tokem Wollingang a městem Phjêng-jang. Již dne 5. 12. 1950 se zmocnila vojska lidové armády města Phjêng-jang, které vojska 27. a 29. britské brigády po zničení mostů a energetických podniků bez boje vyklidila.

Američtí zpravodajové označovali tento ústup za dosud největší porážku intervenčních vojsk v průběhu války v Koreji. Byl začátkem dalších neúspěchů.

Protiofensivní přecházela v pronásledování.

V západním úseku fronty pronásledovaly jednotky lidové armády intervenťy ve směru na Hedžu. Rychlost pronásledování donutila Američany přiznat, že se boje proměnily v závod, kdo dříve dosáhne Seulu. Ústup intervenčních jednotek kryla 25. americká pěší divise. V prostoru asi 110 km na jih od Phjêng-jang byli intervenťi nuceni zasadit proti pronikajícím jednotkám lidové armády ještě 187. výsadkový pluk, aby zajistili ústupovou cestu

hlavních sil. Dne 10. 12. dosáhly jednotky lidové armády města Hedžu na 38. rovnoběžce.

Ve středním úseku fronty pronikly jednotky lidové armády do prostoru na sever od Singye (95 km na jv. od Phjeng-jang) s velkou skupinou partyzánů. Jejich úkolem bylo přetít hlavní komunikační spojení Phjeng-jang, Seul v prostoru Simnak.

Ve východním úseku fronty pronikaly jednotky lidové armády východním směrem na přístav Wonsan. Jednotkám 10. armádního sboru a jihokorejským divisím nasazeným v sv. části Koreje hrozilo odříznutí ústupových cest.

V prostoru čangdžinské přehrady se těžce probíjely z obklíčení části 1. divise námořní pěchoty a 7. a 3. pěší divise Američanů. Američané přiznali, že ztráty 1. divise námořní pěchoty v těchto bojích činily 60% celkového početního stavu. Na omluvu uváděli, že jednotka nebyla plně bojeschopná, poněvadž její příslušníci trpěli z 50% omrzlinami. Tyto obklíčené jednotky zásobované letectvem se probojovaly k východnímu pobřeží všeobecně podél komunikace na Hamhung a Sěhodžin. Dne 11. 12. 1950 se jim podařilo za silné podpory letectva a válečného loďstva s těžkými ztrátami dosáhnout přístavu Sěhodžin, odkud byly evakuovány po moři do jižní části Koreje. Město Hamhung bylo osvobozeno dne 16. 12. 1950. Předmostí přístavu Sěhodžin bylo Američany vyklizeno dne 23. 12. 1950. Podle „úřední“ zprávy z Tokia z 25. 12. 1950 bylo během 11 dnů evakuováno: 105 000 vojáků, 100 000 uprchlíků, 17 500 vozidel a 350 000 t výzbroje a materiálu.

10. armádní sbor, operující ve východním úseku fronty, byl po dobu ofensivy přímo podřízen gen. MacArthurovi. Po vyklizení Severní Koreje stal se opět součástí 8. armády.

Podle zpráv Američanů byla v prostoru Hamhung nasazena nová 74. divise čínských dobrovolníků patřící k 3. armádnímu sboru lidové armády. „Seulská“ divise Jihokorejců, která pronikla po východním pobřeží až na vzdálenost 50 km od čínských hranic, dostala rozkaz k ústupu. Na ústupu však byla spolu s částmi 3. divise Jihokorejců a jedním plukem 7. pěší divise Američanů z valné části zničena.

V době od poloviny do konce měsíce prosince 1950 stáhly se zbylé jednotky 8. americké armády v západním úseku fronty na obranná postavení připravená v prostoru asi 50 km na sever od Seulu, odkud ovládaly přístupy k tomuto městu. Ústup byl tak rychlý, že ztratily dotyk s jednotkami lidové armády. Ze Seulu bylo mezitím evakuováno 300 000 obyvatel. Jihokorejská vláda se přestěhovala ze Seulu do Pusanu.

Lidová armáda využívajíc úspěchu provedla další údery:

V západním úseku fronty ve směru na město Jěnan (asi 10 km na jih od 38. rovnoběžky), kterého dobyla, a ve směru Kumchon, Kěsěng.

Ve středním úseku fronty ustoupily jednotky interventů pod údery vojsk lidové armády rovněž až na 38. rovnoběžku.

Dne 23. 12. 1950 byl zabit při dopravní nehodě v blízkosti Seulu velitel 8. armády gen. Walker. Velení převzal dnes již známý „morový“ generál Ridgway, do té doby zástupce náčelníka štábu americké pozemní armády. (Generál Ridgway byl za druhé světové války nejprve velitelem 82. výsadkové divise a pak XVIII. výsadkového sboru v Evropě). Současně mu byl podřízen též 10. armádní sbor pod velením gen. Almonda.

Ke dni 31. 12. 1950 probíhala fronta všeobecně podél 38. rovnoběžky. Toliko v západním úseku fronty šla jižně od 38. rovnoběžky podél řeky Imdžin.

Jak těžké ztráty utrpěli Američané koncem roku 1950, potvrzuje tato zpráva: V době od 27. 11. do 12. 12. 1950 činily ztráty Američanů (bez jihokorejských jednotek) 12 000 mužů. Ostatní neamerické jednotky ztratily 1000 mužů. Největší ztráty utrpěla 1. americká divise — 4000 mužů, 1. divise americké námořní pěchoty — 3000 mužů a 7. americká pěší divise — více než 2000 mužů. Jak silná byla činnost partyzánů, vysvítá ze zprávy Američanů, kteří přiznávají, že za dobu od 1. do 12. 12. 1950 provedly partyzánské oddíly celkem 87 velkých akcí.

Koncem roku 1950 dostala intervenční armáda další doplňky. Začátkem prosince přibyl do Koreje jeden holandský prapor. Byl ihned nasazen na frontu. V téže době odplul do Koreje jeden novozélandský prapor. Dne 13. 12. 1950 byl vyloděn v Tokiu jeden kanadský prapor. Dne 18. 12. 1950 vyplul z Belgie do Koreje prapor v síle 700 mužů.

Opatření gen. MacArthura k utajení operací

Dne 12. 12. 1950 vydal hlavní stan gen. MacArthura pokyny pro válečné dopisovatele a pozorovatele, podle nichž nemají být v tisku uveřejňovány vojenské údaje o pohybech jednotek, o slabínách vlastní obrany, o nebráněných úsecích fronty, o účincích nepřátelských i vlastních zbraní. Dne 20. 12. 1950 gen. MacArthur tato opatření dále rozšířil na cenzuru zpráv vojenských dopisovatelů a zakázal udávat názvy a čísla bojujících jednotek.

Pokračování protiofensivy jednotek lidové armády a čínských dobrovolníků na jih od 38. rovnoběžky

V druhé polovině prosince 1950 pokračovalo soustřeďování jednotek lidové armády severně od 38. rovnoběžky v oblasti na sever a severozápad od Seulu. V noci z 31. 12. 1950 na 1. 1. 1951 vyrazily jednotky lidové armády a čínských dobrovolníků po krátké dělostřelecké přípravě za využití úplné tmy k velké očekávané ofenzivě na celé 300 km široké frontě, probíhající všeobecně podél 38. rovnoběžky.

Hlavní úder vedly jednotky lidové armády a čínských dobrovolníků ve středním úseku fronty na směr Jěnčěn, Ťijongbu, Seul. Cílem bylo dobýt Seulu a dále útokem na Suwon a na jz. odtud odříznout americké a britské jednotky operující v západním úseku fronty.

Po průlomu fronty interventů v prostoru na sever od Chöksong (40 km na sever od Seulu) překročily jednotky lidové armády zamrzlou řeku Imdžin, přiblížily se ještě do večera dne 1. 1. 1951 na 27 km k Seulu a dne 2. 1. po vzetí Ťijongbu postoupily až na 12 km k Seulu.

Pod těmito údery lidové armády byl dne 3. a 4. 1. 1951 Američany vyklizen Seul a následujícího dne též přístav Inčěn, jehož vyklizení bylo kryto silným bombardováním přístupů k městu námořním dělostřelectvem a letectvem.

V prostoru Seul utrpěly na ústupu těžké ztráty zvláště 25. americká pěší divise a 27. britská brigáda.

Na středním úseku prolomily jednotky lidové armády do 7. 1. 1951 celou frontu, dobyly měst Cuncěn, Hongčěn a Wondžu a postoupily přes silně zasněžené středokorejské pohoří až do blízkosti strategicky důležitého města Čungdžu. Tím byla ohrožena nejdůležitější ústupová cesta ze Seulu na Pusan a hrozilo rozdělení fronty na dvě části.

Velitel 8. armády se proto rozhodl provést silami 2. pěší divise protiúder ve směru na Wondžu. Protiúder pronikl do 12. 1. 1951 až k Wondžu. Lidová armáda a oddíly čínských dobrovolníků však ještě během tohoto protiúderu provedly obchvatný manévř jihovýchodním směrem přes Jěngwoli, Tamjang a překročily jv. od Wondžu svými předvoji řeku Han.

Po celou dobu ústupových bojů se Američané kryli jednotkami svých satelitů.

Ke dni 15. 1. 1951 dosáhly jednotky lidové armády a čínských dobrovolníků všeobecné čáry: Suwon, Ričěn, Wondžu a jižně od Kangnŭng.

Protiúder interventů

Dne 15. 1. 1951 přešla intervenční vojska kromě nahoře uvedeného protiúderu na směr Čungdžu, Wondžu k dalšímu na směr Suwon—Seul. Současně s těmito protiúderu byly provedeny na východním pobřeží menší výsadkové akce. Východní pobřeží bylo při tom vystaveno silnému bombardování z letadel a válečných lodí. Cílem protiúderů mělo být zastavení, po případě zničení jednotek lidové armády a čínských dobrovolníků v prostoru na jih od Seulu. Američané odhadovali sílu těchto jednotek na 2 až 3 armádní sbory čínských dobrovolníků a 2 divise Severokorejců, celkem kolem 100 000 mužů.

Dne 22. 1. 1951 podařilo se interventům dobýt zničeného města a letiště Wondžu, které v době od 20. do 21. 1. 1951 změnilo svého držitele celkem pětkrát.

V dalším průběhu bojů přeložil velitel 8. americké armády gen. Ridgway hlavní úder na západní úsek fronty, do prostoru na jih od Seulu.

Za silné letecké podpory a nasazením silných tankových jednotek se podařilo čelním prvkům 8. armády přiblížit počátkem února až do samé blízkosti hlavního města, nepodařilo se jim však překročit řeku Han na široké frontě.

Dne 12. 2. 1951 v ranních hodinách vyrazily jednotky lidové armády a čínských dobrovolníků ve středním úseku fronty k mocnému protiúderu na směr Chónpyŏng, Wondžu s cílem zničit křídlo jihokorejských jednotek, které postoupily na východním pobřeží k 38. rovnoběžce, a současně rozhodným úderem napadnout americká postavení na řece Han. K těžkým bojům došlo v prostoru na sever od Wondžu.

Jednotky interventů utrpěly na tomto úseku fronty těžké ztráty a byly vrženy 20 km zpět.

V západním úseku fronty byla v prvním sledu zasazena 25. americká pěší divise. Její pokusy překročit řeku Han ztroskotaly.

V té době přibýly do Koreje další jednotky interventů. Dne 31. 1. 51 byla v Pusanu vyložena belgická jednotka v síle 700 mužů a 50 mužů z Lucemburska.

Začátkem února 1951 bylo v intervenci zúčastněno již celkem 27 různých zemí, z nichž 14 zemí mělo v Koreji pozemní, 9 zemí námořní a 8 zemí letecké jednotky.

Během měsíce února 1951 došlo na frontě na obou stranách jen k akcím místního významu, převážně v prostoru Jěngwollí a na západ.

Dne 21. 2. 51 zahájil gen. MacArthur silami 8. armády, která disponovala podle zpráv Američanů celkem 11 divisemi, další ofensivu. Ofensiva vyrazila na středním úseku fronty v šířce asi 80 km. Jejím cílem bylo vyvrátit klín, který utvořila lidová armáda ve středním úseku fronty, ve směr na Jěngwollí, a návazat spojení s jednotkami v západním úseku fronty a obnovit souvislost fronty.

Levý bok jednotek lidové armády byl ohrožen 7. a 2. americkou pěší divisí, které útočily na Wondžu od východu. Územní zisky interventů v tomto prostoru byly nepatrné a byly opět ztraceny po protiútocích lidové armády.

Dne 23. 2. 51 svrhly dva americké letouny u vesnice Lilri (na jižním břehu řeky Han, asi 10 km na jv. od Seulu) pumu, která po výbuchu způsobila hustý hnědý dým, který se změnil v modravou mlhu. Zasažení vojáci lidové armády pociťovali prudkou nevolnost a mnozí upadli do bezvědomí. V průběhu dalších operací použili Američané takových bojových chemických látek ještě ve větším rozměru.

Dne 7. 3. 51 vyrazil v západním úseku fronty útok 24. a 25. pěší divise Američanů na Seul po dosud nejsilnější dělostřelecké přípravě trvající 80 minut. Hlavní úder vedla 25. americká pěší divise, které se podařilo získat na východ od Seulu předmostí na severním břehu řeky Han. Do 12. 3. postoupila tato divise až k Seulu a obchvátla město z východu. Dvacet km dále na východ útočila 24. americká pěší divise. Město Seul bylo jednotkami lidové armády vyklizeno a ve dnech 14. a 15. 3. obsazeno jednotkami Jihokorejců.

Ztráty interventů v těchto bojích byly velké.

Další úder vedli interveni ve směr na důležité zásobovací středisko Cuncěn. Útok narážel na houževnatý odpor jednotek lidové armády. Do 20. 3. 1951 podařilo se intervenům proniknout na sever až na 13 km k 38. rovnoběžce. Jihokorejské jednotky útočící na východní části fronty dosáhly 38. rovnoběžky. Jednotky lidové armády vyklidily Cuncěn a obranná postavení kolem města.

V druhé polovině března 1951 byla tato situace v prostoru na sever a severozápad od Seulu:

Jednotky interventů dosáhly v tomto prostoru všeobecně čáry asi 35 km na jih od 38. rovnoběžky. Dne 23. 3. provedli Američané vzdušný výsadek na dvou místech na jih od řeky Imdžin, asi 32 km za hlavními postaveními jednotek lidové armády (v prostoru na sever od Seulu, asi 3 km na jih od 38. rovnoběžky). Výsadkové akce se zúčastnilo asi 4000 mužů 187. výsadkového pluku.

Před provedením výsadku předcházelo silné letecké bombardování prostorů, z kterých Američané očekávali zásah jednotek lidové armády proti výsadku. Při této výsadkové akci nazvané krycím názvem „Operace tomahavk“, bylo použito 70 velkých dopravních letounů typu C-119, 45 dopravních letounů C-46, 30 dopravních letounů různých typů a několika vrtulníků pro odsun raněných.

Současně se shozením výsadku vyrazil útok pozemních jednotek z prostoru na sv. od Seulu směrem do prostoru výsadku. Útočícím jednotkám se podařilo navázat spojení s výsadkem ještě téhož dne večer v prostoru Munsan.

Jednotky lidové armády vedly s výsadkovými a obrněnými jednotkami tuhé boje, zvláště v prostoru Munsan a na sever od Ůijŏngbu. Koncem března ustoupily všeobecně za 38. rovnoběžku. MacArthur, který 24. 3. provedl inspekční cestu podél fronty, vydal rozkaz, aby jednotky interventů — budou-li to taktické důvody vyžadovat — překročily 38. rovnoběžku. Mezitím pokračovala lidová armáda v přeskupování a v přípravách na ofensivu přísunem jednotek ze severních částí Koreje.

Americké letectvo zjistilo koncem března přeskupování a pohyby vojsk hlavně v trojúhelníku Jênčên, Kimhwa, Hwachčn (za střední části fronty).

V prvních dnech měsíce dubna 1951 překročily jednotky interventů znovu 38. rovnoběžku a pronikaly severním směrem. Dne 8. 4. 1951 bylo již z celkového počtu sedmi amerických divisí šest divisí na území severní Koreje. Kromě toho byly tu tři divise Jihokorejců.

Dne 12. 4. 1951 vyrazil útok jednotek interventů v západní části střední fronty na frontě široké 65 km (východiště asi 5 km na sever od 38. rovnoběžky). Jednotky lidové armády a čínských dobrovolníků však útok odrazily, přešly za silné dělostřelecké podpory k protiútokům a zahnalý v prostoru na sz. od Seulu útočníka na jih od 38. rovnoběžky.

„Seulská“ divise Jihokorejců postupující na východním pobřeží pronikla do poloviny dubna asi 40 km na sever od 38. rovnoběžky a obsadila město Kansêng. Také na západ odtud se interventům podařilo v druhé polovině dubna proniknout do Yanggu a Hwachčn, na sever od 38. rovnoběžky. V úseku Kimhwa, Čerwon kladly jednotky lidové armády tuhý odpor a úspěšně odrážely prudké útoky jednotek interventů.

Během celé ofensivy, zahájené 21. 2. 1951 a trvající téměř 3 měsíce, podařilo se interventům postoupit jen o několik kilometrů na sever od 38. rovnoběžky, při čemž utrpěli těžké ztráty.

Dne 11. 4. 1951, tedy ještě v průběhu této ofensivy, zprostil prezident Truman gen. Mac Arthura velení a na jeho místo ustanovil dosavadního velitele 8. armády generála Ridgwaye. Velení nad 8. armádou převzal generál Van Fleet. (Generál Van Fleet velel v druhé světové válce 4. a 90. pěší divisi v západní Evropě, později 3. armádnímu sboru. Po válce se stal nejprve přednostou operačního a výcvikového oddělení v t. zv. „Evropském velitelství“, pak vedoucím americké vojenské misse v Řecku a zároveň velitelem všech pozemních, leteckých a námořních jednotek v Řecku. Je označován jako odborník pro partyzánskou válku. V květnu 1950 se stal velitelem 2. armádní oblasti ve Spojených státech amerických.)

V noci z 22. na 23. 4. 1951 přešly jednotky lidové armády a čínských dobrovolníků ve středním úseku fronty, která probíhala všeobecně asi 15–20 km na sever od 38. rovnoběžky, k protiofensivě. Hlavním cílem bylo dobýt hlavního města Seulu. Hlavní úder byl v prvních dnech ofensivy veden na Hwachčn. Na tomto směru zasadila lidová armáda silnou údernou skupinu, která měla proniknout přes Cuncčn do Seulu. Jednotkám lidové armády se podařilo již v první den útoku prolomit obranu jednotek 6. divise Jihokorejců v prostoru Kapyŏng a dosáhnout dvou hlubokých vlnů.

Velitel 8. americké armády zasadil v tomto úseku 29. britskou brigádu; ta kladla houževnatý odpor a utrpěla těžké ztráty. Gloucesterský pluk této brigády byl až na 40 mužů úplně zničen.

Další údery na Seul byly vedeny z prostoru Kimhwa jednak přes Jenčên, Ůijŏngbu, jednak přes Chajangni (30 km na sv. od Seulu).

Dne 24. 4. 1951 ve večerních hodinách překročily předvoje jednotek lidové armády 38. rovnoběžku a západní proud prolomil postavení interventů v šířce 15 km v prostoru na jih od Chôksong. Do průlomu byly vrženy další jednotky lidové armády, pronikly podél silnice na Ůijôngbu a tohoto města dne 28. 4. 1951 dobyly.

Silné údery a rychlý postup jednotek lidové armády na uvedených směrech způsobil interventům ztrátu části důležité komunikace pro spojení s jednotkami bojujícími ve východní části fronty.

K uvedeným úderům se přidružil ještě třetí na směr Kêsêng, Munsan, Seul.

Americkým jednotkám hrozilo obklíčení, a proto rychle ustoupily. Ústup kryly tureckými, britskými, australskými, holandskými a belgickými jednotkami. Ustupující americké jednotky se zachytily na obranných postaveních v obvodu města Seulu. Začátkem května pak přešly k místním protiútokům, při nichž znovu pronikly do Cuncčenu a Munsanu.

Dne 15. 5. 1951 zahájila lidová vojska za silné dělostřelecké podpory nový útok ve východní části fronty všeobecně na směr Kansêng, Wondžu a během prvních tří dnů útoku vrhla dvě jihokorejské divise o 60 km zpět. Útokem byla přerušena důležitá komunikace vedoucí z Hongččen na východ a jihokorejské divise ztratily styk s levým sousedem, 2. americkou pěší divisí.

Další útočnou činností lidových vojsk bylo ohroženo také levé křídlo této divise. Interventi byli nuceni zasadit v tomto úseku jednotky stažené ze západního úseku fronty.

„Neomezená ofensiva na sever“

Dne 20. 5. 1951 zahájili Američané velkou ofensivu. Při jejím zahájení se velitel 8. armády gen. Van Fleet vychloubavě vyjádřil, že jde o „neomezenou ofensivu na sever“, která se nezastaví před žádnou hranicí. Jejím cílem bylo úplně zlomit odpor jednotek lidové armády a čínských dobrovolníků a dosáhnout rozhodného obratu ve válce. Ofensivy se zúčastnily značné pozemní a letecké síly interventů.

V západním úseku fronty útočily na směrech Seul, Munsan a Seul, Jênččen 1. motomechanisovaná a 25. pěší divise Američanů a kanadská brigáda. Těmto jednotkám se podařilo za silné letecké podpory dosáhnout řeky Imdžin v prostoru na sever od Munsan a dne 25. 5. tam překročit 38. rovnoběžku.

Také skupina útočící ve směru na Jênččen překročila téhož dne 38. rovnoběžku v prostoru na jv. od Jêngččen.

V západní části středního úseku fronty útočili Američané ve všeobecném směru Cuncčen, Hwachčen, rovněž za silné letecké podpory. Město Cuncčen bylo ztraceno dne 24. 5. a dne 25. 5. dosáhly jednotky 7. americké pěší divise na sz. odtud 38. rovnoběžky. Dne 27. 5. obsadili Američané Hwachčen.

Dne 23. 5. rozšířila 8. americká armáda ofensivu i do východní části střední fronty a do východního úseku fronty, kde jednotky lidové armády pronikly v druhé fázi jarní ofensivy hluboko na území Jižní Koreje. Úder byl veden jednotkami 1. amerického armádního sboru za silné letecké podpory všeobecně podél silnice z Hongččen na severovýchod. V prvním sledu tam byla nasazena 2. americká pěší divise a francouzské oddíly a vpravo od nich 3. americká pěší divise a holandský prapor. Do svazku 1. armádního sboru, jemuž velel gen. Milburn, patřily kromě nahoře uvedených jednotek také menší expediční jednotky vyslané z Řecka, Turecka, Filipin a Siamu.

Zvláště těžké boje se rozpoutaly v prostoru t. zv. „železného trojúhelníku“ Cêrwon, Kimhwa a Phjênggang. Po několika marných pokusech se interventům dne 13. 6. 1951 za silné letecké podpory podařilo dobýt města Phjênggang. Předchozí pokusy o průlom, provedené zvláště ve dnech 10. a 11. 6., ztroskotaly podle Američanů pro nedostatek letecké podpory.

Jednotky lidové armády a čínských dobrovolníků kladly zvláště v tomto úseku fronty houževnatý odpor a působily interventům značné ztráty. Jejich hrdinství a vojenské umění mařilo dobovačné plány Američanů na každém kroku.

Americké velení nedosáhlo přes silnou početní a technickou převahu vytčených cílů. Úspěchy halasně ohlašované „neomezené ofensivy na sever“ zůstaly velmi omezeny a interventům se nepodařilo ani za dalších 15 měsíců, které od té doby uplynuly dosáhnout v situaci na korejské frontě nějakých podstatných změn v jejich prospěch.

Na návrh zástupce Sovětského svazu v OSN bylo koncem června minulého roku zahájeno jednání o uzavření příměří. Jednání nebylo doposud ukončeno vinou „odkládací“ taktiky Američanů. Počátek jednání o příměří je počátkem čtvrtého období války v Koreji.

Jemu bude věnována další část pojednání.

